

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 2 § lagen om aktiebolaget Kera Ab

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om Kera Ab skall ändras så att bolaget även på servicesektorn kan bevilja formbundna, mindre lån för småföretags verksamhet och företagsverksamhet som utövas av kvinnor.

Avsikten är att bredda Kera Ab:s verksamhetsområde vad gäller formbundna lån till mindre företag och kvinnoföretagare. I fråga om de övriga små och medelstora företagen förblir Kera Ab:s verksamhetsområde det samma som idag, varvid föremål för bolagets verksamhet i främsta hand kan vara industri-, turism- och företagsserviceföretag.

Propositionen utgör en del av det arbete för att utveckla den offentliga finansieringen som har beretts vid handels- och industriministeriet. I riksdagen behandlas som bäst en regeringsproposition om ändring av 2 § lagen om aktiebolaget Kera Ab (RP 70/1996), enligt vilken bolagets verksamhetsområde skall breddas på motsvarande sätt i fråga om borgen. Propositionen sammanhänger med propositionen om statsbudgeten för 1997. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 januari 1997.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

Kera Ab:s huvuduppgift är att komplettera landets finansieringssystem på marknadsvillkor genom att å ena sidan i sin verksamhet ta risker som avviker från övriga finansierings- och å andra sidan erbjuda finansiering åt sådana små och medelstora företag (sm-företag) som inte kan finna lösningar på marknadsvillkor för sina finansieringsbehov. Bolagets verksamhet har i dagens läge koncentrerat sig på beviljande av investerings- och driftskapitallån. Avsikten är att Kera Ab:s verksamhet skall inriktas så att utlåningen specialiseras och att man genom lånen kan medverka till att de s.k. bristerna i marknaden (*market failure*) åtgärdas. Låneformerna har huvudsakligen kunnat utvecklas inom ramen för den nuvarande lagstiftningen. Den

möjlighet att bevilja kvinnoföretagar- och smålån också till servicesektorn som ingår i förslaget förutsätter dock att lagen ändras.

Genom lagförslaget siktar man till att Kera Ab skall kunna bevilja särskilda smålån och som en tillämpning av dem kvinnoföretagarlån också inom servicesektorn utöver till de nuvarande industri-, turism- och företagsserviceföretagen. Bolagets verksamhetsområde skall i fråga om dessa lån breddas med en tidsbestämd ändring av lagen och den skall gälla till utgången av 2001.

Kvinnoföretagarlånet är för sin del avsett att främja jämställdheten mellan kvinnor och män som utövar verksamhet i små och medelstora företag. Lånet skall sporra kvinnor att sysselsätta sig själva med företagsamhet som huvudsyssla eller att bredda och utveckla verksamheten i sina småföretag. En ändring av lagen för att inrikta denna låneform

också på servicesektorn är nödvändig i synnerhet med tanke på kvinnors jämställdhet, eftersom ca 66 % av de kvinnliga företagare som inleder företagsverksamhet är verksamma inom handeln och servicenäringen. Endast 5 % av kvinnoföretagarna är verksamma inom industrin, som har varit ett av de centrala objekten för Kera Ab:s finansiering.

Genom breddningen av verksamhetsområdet siktar man till att etablerandet och utvecklandet av företag inom servicesektorn inte skall stanna upp på grund av att säkerheter saknas, något som i synnerhet för små företag inom servicesektorn är ett konkret hinder för att de skall kunna få finansiering. De små serviceföretagens verksamhet baserar sig på kunnande och yrkesskicklighet, och företagen har i allmänhet inga stora investeringsobjekt. Till följd av detta kan maskiner och anordningar inte just användas som säkerheter för lån, eller också är deras säkerhetsvärde lågt. De mindre företagen inom servicesektorn har följaktligen stora svårigheter att få lån från banker och försäkringsbolag. Säkerhetsproblemet är gemensamt för kvinnoföretagare och andra som utövar verksamhet i småföretagsform. För deras finansieringsbehov planeras att en form av särskilda smålån också skall inriktas på servicesektorn.

Avsikten är att Kera Ab:s kvinnoföretagar- och smålån skall beviljas företag med högst fem personer och det belopp som beviljas skall vara högst 100 000 mark per företag. Lånevillkoren avses till nödvändiga delar bli närmare fastställda genom ett beslut av statsrådet.

Kera Ab kommer att få en möjlighet att gå i borgen för företag på servicesektorn enligt en regeringsproposition som behandlas som bäst i riksdagen (RP 70/1996). Efter den breddning av verksamhetsområdet som den nu för handen varande propositionen möjliggör skall bolaget kunna erbjuda serviceföretag, som behöver finansiering, alternativt antingen lån, eller borgen för ett lån som tagits i ett annat finansinstitut. Målgrupperna för borgen och kvinnoföretagar- och smålån inom servicesektorn skall definieras på samma sätt. Nya lån skall beviljas företag inom handeln, trafiken, den övriga servicesektorn och företag inom byggnadsbranschen som erbjuder installationer eller motsvarande arbetsprestationer. För egentlig lantbruks-hushållning skall de nya låneformerna inte användas.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

De lån som Kera Ab beviljar förorsakar staten kostnader utgående från lånebeloppet i form av ett grund- och tilläggsräntestöd som skall betalas ut samt ersättningar för kreditförluster. De nya smålånen som skall beviljas allmänt inom servicesektorerna är avsedda att bli inbegripna i Kera Ab:s kvot för s.k. speciallån. För det nya kvinnoföretagarlånet är det meningen att en bevilningsfullmakt för 50 milj. mark skall reserveras för fem år under åren 1997-2001. Beviljandet av kvinnoföretagarlån utgående från en särskild bevilningsfullmakt skall vara ett försök för en viss, tillräckligt lång tid. Under denna tid kan inriktningen av kvinnoföretagarlånet, effekterna av det och de kostnader staten förorsakas följas upp.

Eftersom räntestöd betalas till bolaget under de år som följer på bevilningsåret, kommer bruket av den nya bevilningsfullmakten inte att medföra kostnader för staten år 1997. De kostnader som förorsakas senare beror på hur stort det räntestöd är som betalas till bolaget och hur stor den andel av kreditförlusterna blir som skall ersättas med statliga medel. Följande kalkyl baserar sig på antaganden om att på lånen betalas ett grundräntestöd på 6 % per år och att ersättningen för kreditförlusterna uppgår till 80 % av förlusterna (Kera Ab:s uppskattning):

Statens utgifter Milj. mk	1997	1998	1999	2000	2001	2002-2006 totalt
Räntestöd 6 %	0	3	5,4	7,3	8,3	19,7
Ersättning för kreditförlust 80 %	0	3	4	4,6	4,8	6,1
Totalt	0	6	9,4	11,9	13,1	25,8

Den föreslagna reformen förbättrar avsevärt finansieringsmöjligheterna för de små företag inom servicesektorn, trafiken och byggnadsbranschen som blir delaktiga av statens företagsstödssystem. De bättre finansieringsmöjligheterna förbättrar dessa företags verksamhet och tillväxtbetingelser samt utökar deras möjligheter att sysselsätta sin personal.

3. Beredningen av propositionen

Avsikten är att lagen skall tillämpas inom ramen för de minimis -regeln som stämmer överens med EU:s regler om statligt stöd.

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid handels- och industriministeriet.

4. Ikraftträdande

Det föreslås att lagen skall vara i kraft till

utgången av år 2001, för att erfarenheter skall fås av effekterna av finansieringen av de nya branscherna.

Propositionen ansluter sig till propositionen om statsbudgeten för 1997. Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 januari 1997.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om aktiebolaget Kera Ab

I enlighet med riksdagens beslut ändras 2 § 2 mom. lagen den 22 januari 1971 om aktiebolaget Kera Ab (65/71), sådant detta lagrum lyder i lag av den 29 december 1988 (1298/88), som följer:

2 §

Åtgärder som avses i 1 mom. får likväl inte hänföra sig till egentlig lantbrukshushållning, ej heller till byggnadsrörelse. Detaljhandeln och trafiken kan vara föremål för bolagets verksamhet endast vad gäller projekt inom turismen. Ett serviceföretag vars verksamhet baserar sig på regional eller lokal efterfrågan kan vara föremål för bolagets verksamhet endast om företaget producerar service som är nödvändig för företagsverksamheten. Utan hinder av stadgandena i detta moment kan bolaget emellertid också kanalisera borgen som avses i 5 § och andra

åtgärder än finansieringsåtgärder till investeringar och utvecklingsprojekt som andra företag än sådana som idkar egentlig lantbrukshushållning genomför samt bevilja lån för småföretagsverksamhet med undantag av egentlig lantbrukshushållning. När lån beviljas för verksamheten i småföretag beaktas främjandet av kvinnors företagsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1997.

Lagen gäller till den 31 december 2001 och den tillämpas på lån som beviljas åren 1997—2001.

Helsingfors den 14 juni 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Handels- och industriminister *Antti Kalliomäki*

Lag

om ändring av lagen om aktiebolaget Kera Ab

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2 § 2 mom. lagen den 22 januari 1971 om aktiebolaget Kera Ab (65/71), sådant detta lagrum lyder i lag av den 29 december 1988 (1298/88), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Åtgärder som avses i 1 mom. får likväl inte hänföra sig till egentlig lantbrukshushållning, ej heller till byggnadsrörelse. Detaljhandeln och trafiken kan vara föremål för bolagets verksamhet endast vad gäller projekt inom turismen. Ett serviceföretag vars verksamhet baserar sig på regional eller lokal efterfrågan kan vara föremål för bolagets verksamhet endast om företaget producerar service som är nödvändig för företagsverksamheten.

Åtgärder som avses i 1 mom. får likväl inte hänföra sig till egentlig lantbrukshushållning, ej heller till byggnadsrörelse. Detaljhandeln och trafiken kan vara föremål för bolagets verksamhet endast vad gäller projekt inom turismen. Ett serviceföretag vars verksamhet baserar sig på regional eller lokal efterfrågan kan vara föremål för bolagets verksamhet endast om företaget producerar service som är nödvändig för företagsverksamheten. *Utan hinder av stadgandena i detta moment kan bolaget emellertid också kanalisera borgen som avses i 5 § och andra åtgärder än finansieringsåtgärder till investeringar och utvecklingsprojekt som andra företag än sådana som idkar egentlig lantbrukshushållning genomför samt bevilja lån för småföretagsverksamhet med undantag av egentlig lantbrukshushållning. När lån beviljas för verksamheten i småföretag beaktas främjandet av kvinnors företagsverksamhet.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1997.

Lagen gäller till den 31 december 2001 och den tillämpas på lån som beviljas åren 1997-2001.